

בנין ודורה

מגזין ישראל לשיפור

כחול ולבן
בבית יוני בצפון

זן עכשיו
בדירה עירונית

הכניסה
לגדולים אסורה
10 טיפים לעיצוב
חדרי ילדים

HISTORIQUE HYSTERIQUE

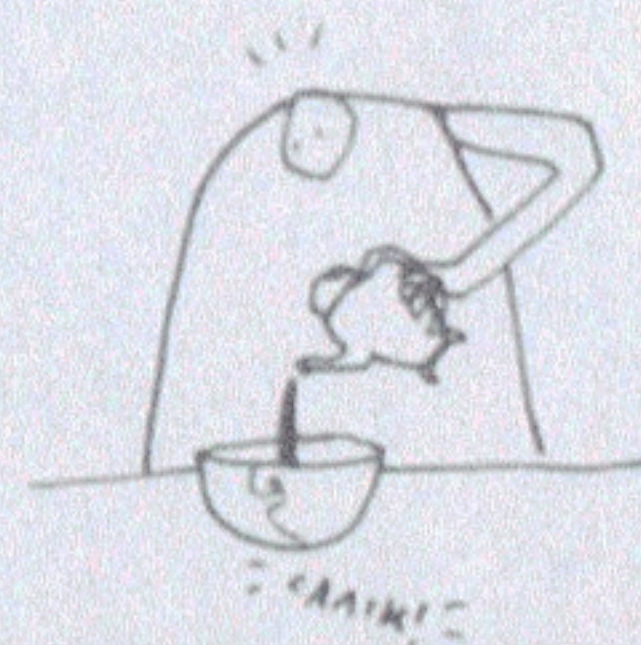
PAR / BY L'AGENCE NELLY RODI

הטרנדים "ההיסטריים"

מהתערוכה **בפאריס**

תאורה 10 דרכים לתכנון תאורה

גיליון
101

סימון אמר

ראיון בלעדי עם המעצב הצעיר והמפתיע סימון הידנס, שמקרין על בניינים עצים דיגיטאליים הנעים ברוח ומשירים עלים דמיוניים ויוצר בעזרת מכונת קיטור שטיחים הבולטים על המדרכה המלוכלכת

מאת לואיס סטניסלבסקי, לונדון

[1]

האקדמיה לעיצוב איינדהובן שבהולנד, מצמיחה מתוכה לעיתים קרובות כישרונות המוצאים את דרכם לזירת העיצוב הבינלאומית. הכוכב הנוכחי, סימון הידנס (Simon Heijdens), מסתמן כדבר הבא בהולנד. לאחרונה, בחרו חברי קבוצת דרוך דיזיין בהידנס כאחד מארבעת המעצבים החשובים ביותר בדור ההמשך של העיצוב ההולנדי.

פגשתי את הידנס במחיאון העיצוב כלונדון. שם הוצגה בחודשים מאי עד ספטמבר התערוכה 'עיצוב אירופאי', כתערוכה שעסקה בתחומים שונים של עיצוב אירופאי עכשווי, לא נפקדה השפעתה של הולנד, בין המשתתפים בתערוכה בלט הידנס בעיצוביו המקוריים ומלאי ההומור. המעצב המוכשר והמוערך התגלה כצעיר הולנדי חביב וצנוע שהוקסם מהיכולת יוצאת הדופן שלי לכתוב מימין לשמאל.

כיצד הפכה הולנד הקטנה ל"מעצמת" עיצוב בינלאומית?

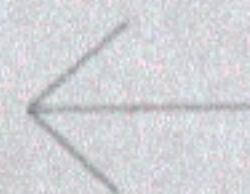
"הולנד היא באמת מדינה קטנה מאוד, ואולי דווקא בגלל זה מרכיב לשמוע עליה בהקשר של עיצוב. זו מדינה צפופה ביותר - 16 מיליון איש בשטח של 41,000 קמ"ר. הצפיפות מכתיבה תכנון מדויק ומחייבת מציאת פתרונות יצירתיים. יכול להיות שהמצב הזה הוא הגורם להתפתחות המוצאת של העיצוב."

כתערוכה 'עיצוב אירופאי' מציג הידנס שתי עבודות 'לבן שבור' היא מערכת כלי אוכל מקרמיקה ועץ - מיצב דיגיטאלי אינטראקטיבי. לבן שבור נעשה כמסגרת פרויקט משותף של דרוך דיזיין עם העיר לייל שבצרפת לצורך הפרויקט הזמני דרוך כמה מעצבים לעיר וביקשה מהם לעצב מחומרי התעשייה המקומית - קרמיקה וזכוכית הידנס בחר לעצב סט קרמיקה ייחודי שמתחיל את דרכו כמערכת כלים לבנה וסטנדרטית ומתפתח עם השימוש לסט מעוטר ומקושט ה'טריק' טמון בעיצוב תבנית

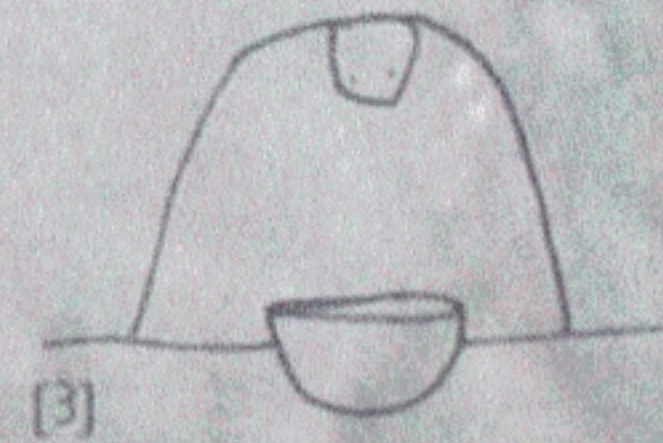

[2]

1. סימון הידנס, 2. פרויקט העץ הוא מיצב הקרנה המדמה צמיחה של עץ, המתפתח לאורך כמה שבועות ממקל ערום לעץ גבוה ומלא עלווה. זהו מיצב אינטראקטיבי המושפע מתנאי מזג האוויר בסביבתו. 3. איור של הידנס המפרט את אופן השימוש במערכת כלי האוכל 'לבן שבור'. ה'טריק' של 'לבן שבור' הוא שדגמי הפרחים המוטבעים בחומר נסתרים מן העין ונחשפים אט אט עם הזמן והשימוש בכלים.

טריק

[3]

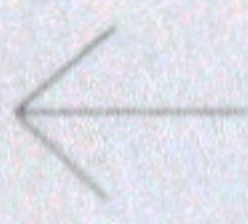
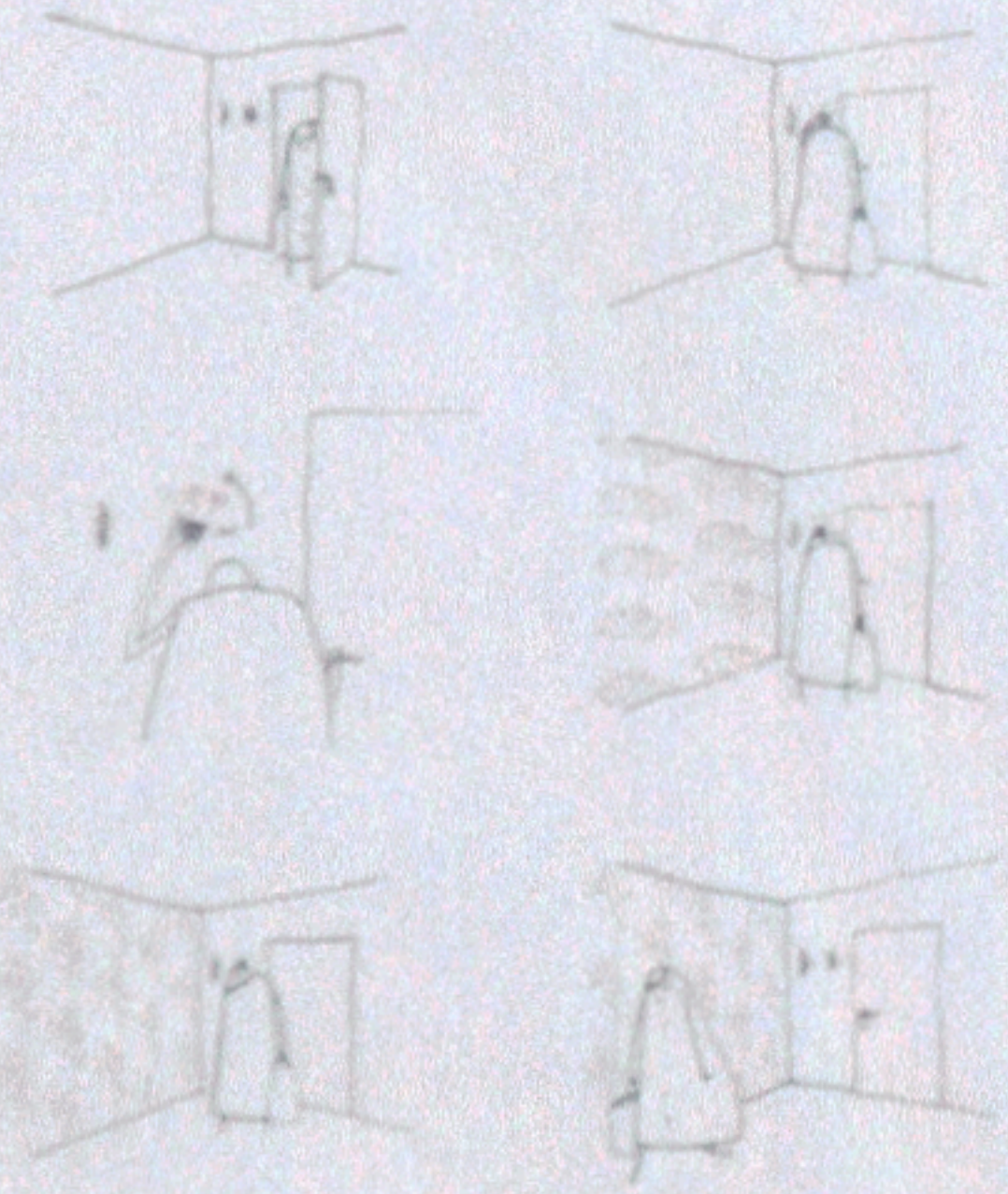
white

קורמיקה המשתנה עם השיומש

שטיח הנוצר על ידי ניקוי המדרכה

4 העץ מגיב למידע המועבר לתוכנת מחשב על ידי חיישנים. כשמזג האוויר נעים מגיב העץ את צמיחתו לעומת זאת רוח חזקה תגרום ל"גשירה" מואצת של העלים. 5 בטפט Moving Wallpaper הדוגמאות ניתנות להחלפה על ידי לחיצה על מתג. הדוגמאות מצוירות על הטפט בדיו מוליך. לחיצה על המתג משדרת סיגנל חשמלי הגורם להופעת המינימום על הקיר. באמצעות הבורד ניתן להחליט איזו דוגמה תוצג (ראו איור מצד שמאל למטה). הטפט זכה בפרס וזה סמיטס 2002 לעבודת הגמר הטובה ביותר באקדמיה לעיצוב באיינדהובן והוא חלק מהקולקציה של דרוג' רייזין. 6 "השטיח הוקי". כחלק מפרויקט הגמר באיינדהובן יצר הידנר דוגמאות של שטיחי כניסה על ידי ניקוי המדרכה שלמני הבתים במסגרת קיטור

שדה החיטה שנראה כתחילה כפלומת דשא דלילה. השדה מתעבה עם תנועת האנשים העוברים לצד הבניין שכמו נושאים ומפזרים את הזרעים למרחבי השדה. במשך הזמן גדל שדה החיטה ומתמלא שיכולים נעות כרוח. הפרויקט נקנה על ידי בית חולים כרוטרדם שעוסק בהפריות מכחנה ופריון והוא משמש כמטאפורה למתרחש בין קורותיו.

עבודות העץ ושדה החיטה מצויות בקו התפר שבין עיצוב לאמנות כיצד היית מגדיר אותן?

"אני נדרש לנושא הזה לעיתים קרובות אבל אני לא חושב שהשאלה רלוונטית במקרה שלי. הקשר שבין ביולוגיה וטכנולוגיה לעיצוב מעניין אותי יותר מהחיבור בין אמנות לעיצוב."

הקשר המשולש בין ביולוגיה, טכנולוגיה ועיצוב כעבודות העץ ושדה החיטה בא לידי ביטוי בתגובת הצמח הדיגיטאלי לתנאים הסובבים אותו ובחיקוי הגאמן למקור של העץ המוקרן. הידנר מספר שערך מחקר בוטני ולמד את אופן תנועתם של צמחים שונים כרוח. "כל פרט כעץ", הוא מסביר, "עשוי בנפרד ולו יכולת תנועה עצמאית. ענפי העץ העבים למשל, נעים ברוח במתינות ואילו הדקים אלסטיים יותר - כמו בטבע."

הגעת לאיינדהובן לאחר לימודי קולנוע בברלין. האם לימודי הקולנוע משתלבים בעיצוב?

"בהחלט. עבודת העץ למשל היא סוג של אנימציה. גם באיינדהובן עובדים הרכה עם אנימציה. לימודי הקולנוע והעיצוב הובילו אותי לחשוב

עץ דגיטלי מתנועע כרוח

החומר בה הוטבעו דגמים של פרחים, הגלזורה הלכנה המשמשת כגימור מכסה ומסתירה את הצורות ומותירה את פני השטח חלקים מעיטור. אלא שהזמן והשימוש חושפים בהדרגה את הפרחים הנסתרים המתהווים כסדקים עדינים בציפוי.

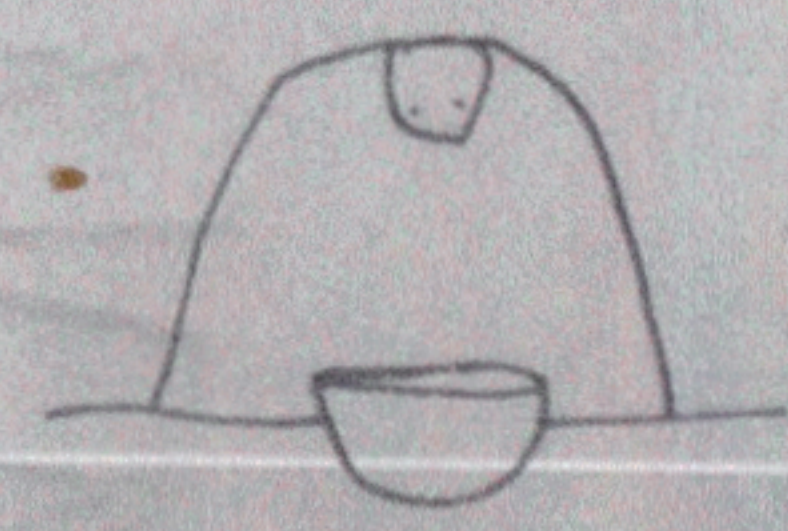
כיצד עלה הרעיון ללבן שכור?

"הרעיון הגיע מהסקרנות שלי מעיצוב מתפתח בניגוד לעיצוב סטטי. קרמיקה תמיד מעוצבת ומשמשת כאובייקט סטטי. בלבן שכור נחשף רצף הזמן של האובייקט. שממפה את אופן השימוש בו והופך את העיצוב לדינאמי."

גם הפרויקט השני שמציג הידנר כתערוכה "עיצוב אירופאי" הוא עיצוב המתפתח עם הזמן והשימוש. 'העץ' הוא מיצב של הקרנה על בניין. המדמה את התפתחותו של עץ מנטיעתו כשתיל ועד לצמיחתו לעץ גבוה ומלא עלווה. בדומה לעץ אמיתי גם 'העץ' של הידנר מושפע מסביבתו ומגיב לה. חיישנים הממוקמים לצד העץ רגישים לטמפרטורה, תנועה וקול ומדווחים על המדדים המשתנים לתוכנת מחשב צמיחתו של העץ ותנועת עליו משתנה בהתאם. כך למשל, כשמזג האוויר נעים מגיב העץ את צמיחתו לעומת זאת כאשר נושבת רוח חזקה נושרים עליו ונופלים למדרכה. העלים הנושרים מוקרנים ממקור נוסף המאוכזר אף הוא בחיישנים ומתפזרים לכל עבר עם תנועתם של העוברים ושבים.

ואריאציה על אותו רעיון היא 'שדה החיטה'. במיצב זה מוקרן דימוי של

הידנר בחר לעצב סט קרמיקה ייחודי שמתחיל את דרכו כמערכת כלים לבנה וסטנדרטית ומתפתח עם השימוש לסט מעוטר ומקושט

בחירות חסרות משמעות: קוביות סוכר ממוספרות

[7]

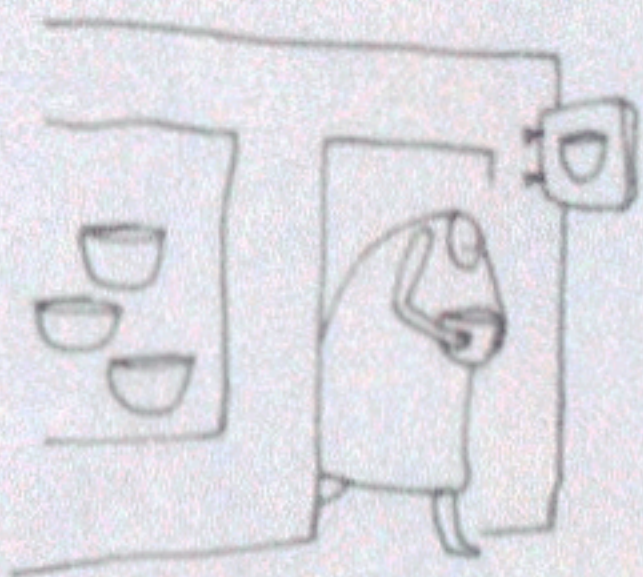
אילו תכונות דומות יש לשני התחומים וכיצד ניתן לשלב ביניהם. אני חושב שהמשותף הוא הסיפור. לכן אני מתעניין באפקט הזמן והמקום על האובייקט הנרטיבים מתחברים ומתכנסים לרצף של זמן. הזמן מספר את קורותיו של האובייקט וממשיך את עיצובו.

גם העבודה שטיח נקי, פרויקט הסיום של הידנר באינדהובן. היא נרטיב המתפתח בהתאם לזמן ולמקום. ביום הביצוע שחר הידנר מכונת קיטור, הסתובב בין הכתים והציע לתושבים שטיח כניסה חינם לדלת ביתם. הידנר הניח לפני כל כניסה שכלונה בצורת שטיח וניקה בעזרת מכונת הקיטור את השטח שסימנה. כך נוצר "שטיח" שנבדל בניקיונו מהמדרכה המלוכלכת. השטיחים היו לאטרקציה חדשה לתושבים, הוא מספר ובמיוחד לילדים שניסו לקלפם. להציץ ולראות מה יש מתחתם.

כיצד נבחר הרחוב לפרויקט?

"בדרכי ללימודים הייתי עובר תמיד בשכונות הדרומיות של העיר, שם גרים המהגרים. אין עוני אמיתי בהולנד אך אלו שכונות חלשות יותר. בחרתי דווקא ברחוב כזה מכיוון שדיירי שכונות אלה מנצלים היטב את הרחוב. הם הגיעו מארצות חמות ומורגלים בחיי חברה פעילים המתרחשים ברחוב. לא כמו ההולנדים שמציצים בהיחבא מחלונות ביתם מאחורי האדניות הפורחות. עניין אותי היחס שלהם למרחב הציבורי". גם בעבודה זו הזמן החולף הוא חלק פעיל מהעיצוב. השטיחים הנקיים התלכלכו לאיטם וחזרו להיות חלק הומוגני מהרחוב.

עובדת המוזיאון שחולפת על פנינו. מזהה את הידנר ומציעה לו למקם את מיצג העץ על קיר הסלון שלה לאחר שהתערוכה תנעל. היא מציינת שזו אחת העבודות האהובות ביותר על המבקרים בתערוכה וגם עליה. סוד קסמן של העבודות של הידנר טמון לטעמי, בהיותן עדינות, אסתטיות, מלאות הומור ובעיקר דינאמיות. אלו עבודות ההופכות את המשתמש בהן ואת אופן השימוש שלו לחלק בלתי נפרד מהנרטיב של העיצוב. לכן אין פלא שכל אחד רוצה אותן בבית. ©

מידע נוסף באתר החדש:
WWW.BVD.CO.IL

8.7 עבודות של הידנר לתערוכה של דרוך דיזיין 'Your Choice' במילון 2003 שעסקה בשאלת חופש הבחירה בעיצוב המוצר. בעבודות ההומוריסטיות האלה מדגים הידנר עד כמה חופש הבחירה של הצרכן מוגבל. בעבודה "קוביות סוכר" ממוספרות הקוביות בשוקולד מ-1 עד 100 והמשתמש יכול לבחור בכל אחד מהמספרים. אלא שבחירה זו היא חסרת משמעות משום שקוביות הסוכר זהות לחלוטין. רעיון דומה מבטאת עבודת השקיות הריקות. הידנר עיצב 50 שקיות זהות שתומחרו מיורו אחד ועד ל-50 יורו ומחירן הוטבע על השקיות. השקיות הוצעו למכירה במהדורה חד פעמית. הראשונות שנחטפו מספר הידנר היו השקיות ה"חולות" אבל בסופו של דבר ומכרו גם היקרות יותר.